Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*

**Monumentnummer*: 515443**

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

| | |
|---|---|
| Status | rijksmonument |
| Inschrijving register* | 10 april 2000 |
| Kadaster deel/nr | 82667/78 |

| *Woonplaats** | *Gemeente** | *Provincie** |
|---|---|---|
| Jelsum | Leeuwarden | Fryslân |

| *Locatienaam* | *Locatieomschrijving* |
|---|---|
| Jelsum | |

| *Kadastrale gemeente** | *Sectie** | *Kadastraal object** | *Appartement aanduiding* | *Grondperceel* |
|---|---|---|---|---|
| Jelsum | E | | | 596 |

*Omschrijving***

Inleiding

Het KOETSHUIS met paardenstalling van de boerderij Haskerazathe is onder Overgangsarchitectuur gebouwd. Hoewel hiervan geen bouwdatum en architect bekend zijn, bestaat op stilistische gronden het vermoeden dat het is ontworpen in het eerste of tweede decennium van de 20ste eeuw en mogelijk door W.C. de Groot uit Leeuwarden. Het koetshuis verving vermoedelijk een ouder koetshuis dat meer aan de zuidzijde van de boerderij heeft gestaan.

Architect W.C. de Groot (1853-1939), leerling van architect J.I. Douma, ontwierp boerderijen, particuliere woonhuizen en sociale woningbouwcomplexen (onder meer: Hollanderwijk, de Saskiastraten te Leeuwarden) en was huisarchitect van onder meer het St. Anthony-gasthuis, de Hervormde gemeente te Leeuwarden, alsook onderhoudsarchitect van Heringastate, bekend als het Poptaslot te Marssum.

Omschrijving

Het koetshuis heeft globaal een rechthoekige plattegrond. De gevels zijn tot aan de bovendorpel van de hooggeplaatste raamkozijnen opgetrokken in bruine bakstenen, verlevendigd met banden van gele bakstenen. Boven de bovendorpel van de kozijnen zijn de gevels van gele bakstenen verlevendigd met rode strengpersbakstenen. De scheiding tussen beide gevelkleuren wordt geaccentueerd door

een uitkragende, gemetselde lijst van rode en gele bakstenen. De gevelopeningen zijn bijna alle rechthoekig onder een getoogde rol- of streklaag met decoratief metselwerk in het trommelveld. Het kapplan is T-vormig met wolfeinden, bekroond met een zinken piron. Het overstekende dak is belegd met gesmoorde gegolfde Friese pannen. In de oostgevel twee kleine drieruitsvensters en in de geveltop een groot drieruitsvenster. In de noordgevel een drielichtvenster, gescheiden door een kopse muurdam, een opgeklampte houten deur met zijlichten, wederom een drielichtvenster en een dubbele inrijdeur. In de topgevel dubbele zolderdeuren met glasruiten. Aan de zuidgevel een ingang in een uitbouw.

Waardering

Het koetshuis van Haskerazathe, uit het eerste of tweede decennium van de twintigste eeuw, is van algemeen cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- vanwege de redelijke mate van esthetische kwaliteit van het ontwerp,

- vanwege het bijzondere materiaalgebruik, namelijk het decoratieve gebruik van diverse soorten baksteen, karakteristiek voor de eerste decennia van de twintigste eeuw,

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur,

- vanwege de structurele gaafheid in relatie tot het hoofdobject.

| *Hoofdcategorie* | *Subcategorie* | *Functie* |
|---|---|---|
| Kastelen, landhuizen en parken | Bijgebouwen kastelen enz. | Koetshuis(L) |